



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt X. Contemplationem non posse esse diuturnam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

contemplationem perveniendi (id est, immediata dispositionem ad huiusmodi gratiam) esse perfectam cordis puritatem, juxta illud Matth. 5. Beati mundo corde, quoniam ipsi DEVM videbunt. Quare optime Cassianus Collat. 1. cap. 7. ferme in eodem proposito, Omnia igitur, inquit, huius gratia (puritatis inquam cordis) gerenda appetenda sunt. Et infra cap. 8. docet, removendam esse omnem sollicitudinem, quae cordis turbat puritatem & tranquillitatem, & principali contactu dandam esse operam divinarum rerum contemplationi; quod exemplo Marthae & Mariae intendit probare. Immo & D. Thom. 3. Contra Gentes cap. 137. virtutum omnium functiones & actus ordinari docet ad vitam contemplativam, removendo animi passionem, sive perturbaciones, quae cordis puritatem impediunt.

Ex his conjicere licet, contemplationis gratiam modò perfectis, modò incipientibus dari, & quòd omnibus liceat eam desiderare, ac per cordis puritatem inquirere & procurare. Quare D. Gregorius nullum exstitat à contemplationis gratia, saltem desideranda, excludendum, dum Homil. 17. super Ezech. ita scripsit: Non enim contemplationis gratia summis datur, & minimis non datur; sed saepe hanc summis, saepe minimis, sapiens remoti, aliquando eam conjugati percipiunt. Si ergo nullum est fidelium officium, à quo possit gratia contemplationis excludi, quisquis cor intus habet, illustrari etiam lumine contemplationis potest; quia intra portam undique per circuitum fenestra obliqua constructa sunt, ut neimo ex hac gratia quasi de singularitate gloriatur, nullum se donum veri luminis asimet habere privatum: quia in eo quod se habere praecipuum putat, saepe alter est ditior, qui habere apud se boni aliquid non putat. Hactenus Gregorius.

Fateor tamen, non omnes esse idoneos, nec à DEO ad hanc gratiam vocati. Hi autem (sua sorte contenti vivunt, ac DEI voluntati & beneplacito se humiliter conformant, ut optime Bloisius in Epistola quadam sub finem docet, his verbis: Non omnes ad hoc idonei sunt, ut se in illis plenius exercent. Quam, quaso, absurdum foret, si is cui Rex demandavit officium standi ante mensam suam, & serviendi, in usum sese impudenter mensa Regia ingereret ac resideret? Atqui non minus impròbe facit, qui se totum otio contemplationis tradere vult, cum tamen ad illud singulariter à DEO non vocetur. In regno caelesti omnes beati mensa summi Regis assistunt, omnes per amorem DEI perfecte uniti sunt, omnes suaviter in DEO requiescunt, & torrente divina voluptatis assidue potantur: at hic non omnibus electis illud conceditur, sed nec expedit quidem, ut omnibus concedatur.

CAPVT X.

Contemplationem non posse esse diuturnam.

NVLLVS sanè fragili carne circumdatus potest ita esse divinae contemplationi semper affixus, ut numquam non cogatur eam intermittere. Experti sunt hanc veritatem multi Ecclesiae Patres, atque heroici viri, qui divina passi judicarent se non posse diu in contemplationis actuali intuitu persistere. Cassianus Collat.

1. cap. 13. sic ait: Inhabere quidem DEO iugiter & contemplationi eius, quemadmodum dicitur inseparabiliter copulari, impossibile est homini istius carnis fragilitate circumdato.

Idem Collat. 23. cap. 5. Quis enim nunquam, quamvis praecipuum omnium iustorum atq; sanctorum, corporis huius vinculis illigatus, sanctum hoc bonum ita possidere potuisse credendus est, ut nunquam à divina contemplatione discedens, ne parvo quidem tempore ab eo qui solus bonus est, terrenis cogitationibus putetur abstractus? Qui nunquam ullam cibum, ullam indumentum, aliarumque carnalium rerum gesserit curam, nunquam de fratrum susceptione, de loci commutatione, de cellula stractione sollicitus, aut opem aliquam humani concupierit adjuvanti, aut inopia sterilitate vexatus, illam sententiam Dominica increpationis incurrit: Ne solliciti sitis anima vestra quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini? Denique ipsam illam apostolicam Paulum, qui omnium Sanctorum laborem, passionum numerositate transcendit, nequaquam hoc implere potuisse confidenter adstruimus, ipso in Actibus Apostolorum discipulis attestante: Ipsi scitis, quoniam ad ea, quae mihi opus erant, & hi qui mecum sunt, ministraverunt manum ista: vel cum Thessalonicensibus scribens, in labore & migratione nocte & die operatum se fuisse testatur. Quibus licet magna eidem meritorum stipendia parentur, tamen mens ejus, quamvis sancta atque sublimis, non poterat non ab illa caelesti theoria intentione terreni operis aliquando divelli. Hactenus Cassianus.

S. Gregorius Homil. 14. in Ezechielem: Anima, ait, ad contemplandum DEVM nititur: vel in quodam certamine posita; modo quasi exuperat, quia intelligendo & sentiendo in circumscripti lumine aliquid degustat; modo succumbit, quia degustando iterum deficit. Idem similiter lib. 5. Moral. cap. 23. Nec enim, inquit, in suavitate contemplationis intima diu mens figitur, quia ad semetipsam immensitate lucis revocata revocatur. Cumq; internam dulcedinem degustat, amore estuat, tre super semetipsam nititur, sed ad infirmitatis sua tenebras fracta relabatur, & magna virtute proficiens videt, quia videre non potest hoc quod ardentem diligit, nec tam ardentem diligeret, nisi aliquatenus videret. Non ergo stat, sed transit spiritus, quia supernam lucem nostram contemplatio & inhiantibus aperit, & max infirmantibus abscondit.

D. Augustinus lib. 7. Confess. cap. 17. Respiebar à te decore tuo, & moxque diripiebar abs te pondere meo. & ruebam in ista cum genuis, & perdidit hoc consuetudo carnalis. Idem quoque Augustinus 10. Confess. cap. 40. Neque in hoc omnibus, inquit, qua percurro consulens te, invenis tantum locum anima mea, nisi in te quò colligantur sparsa mea, nec à te quòquam recedat ex me. Et aliquando intronitru me in affectum multum inusitatum introrsus ad nescio quam dulcedinem; quae si perscietur in me, nescio quid erit, scio quòd vita ista non erit. Sed recido in hac erumnas ponderibus, & resorbeor, solitru & teneor, & multum fleo, sed multum teneor. Tantum consuetudinis sarcina degravat. Hic esse valeo, nec vult; illic volo, nec valeo: miser utrobique.

Sanctus Bernardus lib. de amore Dei cap. 4. Hic est, ait, finis, haec est consummatio, haec est perfectio, haec est pax, haec est gaudium Domini, haec est gaudium in spiritu sancto, haec est silentium in caelo. Quamdiu quippe sumus in hac vita, haec

Cur con-
tempo-
rio in hac
viti diu-
tina ef-
fectusque-
at.

Vid. lo-
an. à lo-
tu Maria
Sibila &
ratus
traid. d.
44. 15.

felicitate pacis silentio in celo id est in anima iusti, que sedes est sapientie, aliquando fruatur affectus: sed hora est dimidia, vel quasi dimidia; intentio vero de reliquis cogitationibus diem festum ager ibi perpetuum.

Egregie demum Richardus de preparat. ad contempl. cap. 76. explicans illa verba Psalmiste: Quis ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto eius? ita ait, ut supra iam annotavimus: Rarum valde in hunc montem ascendere, sed multo rarius in eius vertice stare, & ibi moram facere; rarissimum autem ibi habitare, & mente requiescere.

Cur con- Huius rei eam possumus reddere rationem, in primis, propter corporis nostri fragilitatem. Quis enim est, qui non aliquando interpellatur corporis ipsius provisione, vel cura, aut qui numquam cogit de alia qua alia functione sibi vel a Superioribus in iuncta, vel instigante charitate suscepta, ut de visitatione infirmi, de opere manuum, de Choro, de studio, aut de alia re simili ab ipso exequenda? Præterea S. Thom. 2. 2. quæst. 180. art. 8. ad 2. qui prædicat etiam cum aliis Patribus adhaerent sententiæ, eam reddit rationem; quod nulla actio potest durare in summo: summum autem contemplationis est, ut uniformitatem contemplationis, id est, simplicem animi intuitum abstractum & elevatum, quem Dionysius circulaarem motum appellat, conserveamus.

Deinde, quia in contemplatione necesse est, quasi ecstasim pati, ac violentiam inferre nobis ipsis, relinquendo omnes sensus, & omnem etiam discursum, ac ab omnibus, quæ sensibilia & quæ connaturalia sunt homini, pro hoc statu abstrahi, & in simplici intuitu mentis circa rem altissimam, & summè spiritualem occupari. Quæ omnia non contingunt sine magna violentia & corporis & sensuum omnium, tam interiorum, quam exteriorum; & cum verè animus in contemplatione elevetur supra seipsum, ac omnibus aliis excidat, verè in hoc actu

quoddam genus ecstasis patitur, ideoque te difficillimum est in huiusmodi actione durare. Unde non raro assidua contemplatione corpus summo opere defatigatur, ac lassissimè languet, ut experientia ipsi testatur. Quamvis soleant multi longo tempore non sine magna spiritus suavitate in hoc genere contemplationis persistere,

At si contemplationem non pro illo simplici actu, sed latissimè sumptam consideremus, prout alias mentis operationes, quæ vel illam præcedunt, vel consequuntur, quales sunt meditationes piæ, Scripturarum lectio, actus anagogici, gratiarum actiones, orationes, si ve quævis alius pius affectus, quo quis DELIM sibi præsentem cernit; tunc contemplativa vita facis diuturna esse potest, secundum illud Davidicum: Providebam Dominum in conspectu meo semper. E hoc est quod Christus Dominus in Evangelio docet Lucæ 18. Oportet semper orare, & nunquam deficere. & cap. 21. Vigilate utique omni tempore orantes. & 1. ad Thell. 1. Sine intermissione orate. Orare autem semper & sine intermissione, nihil aliud est, quam mentem cum DEO per amorem, vel desiderium assidue coniungere, ut sentit D. Augustinus Epist. 121. ad Probam, cap. 9. & in Psal. 37. in illa verba, Domine, ante oculos desiderium meum, ubi sic ait: Ipsum desiderium tuum, oratio tua est, & sit continuum desiderium, contemplativa oratio: non enim dicit frustra Apostolus, Sine intermissione orantes. Numquid sine intermissione genui flectimus, aut manus levamus? Orare hoc pacto sine intermissione, non possumus facere. Est alia interior oratio sine intermissione, oratio quæ est desiderium. Si non vis intermittere orare, noli intermittere desiderare: continuum desiderium tuum, continua vox est. Tacebis, si amare desistas. Flagrantia charitatis clamor cordis est. Si semper manet charitas, semper clamas: Si semper clamas, semper desideras. Hæc Augustinus. Hoc igitur modo etiam contemplatio potest esse diuturna, quantum ad amorem & desiderium inhaerendi Deo.

ESU

